

Врз основа на член 36 став (1) точка 1, а во врска со член 25 став (1) од Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ 31/98, 49/03, 82/05, 24/07, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12, 23/13, 187/13, 44/14, 61/15, 154/15, 39/16, 11/18 и 11/18), Управниот одбор на Националната установа Национална опера и балет, го утврди Пречистениот текст на Статутот на Националната установа Национална опера и балет.

Пречистениот текст на Статутот ги опфаќа: Статутот на Националната установа Македонска опера и балет Скопје бр. 01-245/3 од 27.01.2016 година, Одлука за изменување на Статутот на Националната установа Македонска опера и балет Скопје бр. 01-4545/7 од 19.10.2016, Одлука за изменување и дополнување на Статутот на Националната установа Македонска опера и балет бр. 02-344/3 од 29.01.2018 и Одлука за изменување и дополнување на Статутот на Националната установа Македонска опера и балет бр. 01-1035/3 од 13.03.2019 година.

СТАТУТ **на Националната установа Национална опера и балет Скопје** **(пречистен текст)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

(1) Со овој Статут се уредуваат називот, седиштето, правната положба, застапувањето, дејноста, работата, организацијата, раководењето, управувањето, финансирањето, информирањето и обезбедувањето јавност во работата и други прашања утврдени со овој и друг закон, што се од значење за работењето на Република Северна Македонија Национална установа Национална опера и балет Скопје (во понатамошниот текст: Национална опера и балет).

(2) Министерот за култура дава согласност на статутот од ставот 1 на овој член.

Назив и седиште

Член 2

(1) Целосниот назив на Националната опера и балет гласи: „Република Северна Македонија Национална установа НАЦИОНАЛНА ОПЕРА И БАЛЕТ Скопје, Republika e Maqedonisë së Veriut Institucioni Nacional OPERA DHE BALETI NACIONAL Shkup, Republic of North Macedonia National Institucion NATIONAL OPERA AND BALLET Skorje“.

(2) Скратениот назив на Националната опера и балет гласи: „НУ Национална опера и балет, IN Opera dhe Baleti Nacional, NI National Opera and Ballet“.

(3) Седиштето на Национална опера и балет е во Скопје, Бул. Гоце Делчев бр. 4.

Основач и сукцесија

Член 3

(1) Основач на МОБ е Владата на Република Македонија, со Одлука за утврдување на мрежата на националните установи од областа на културата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/03 и 13/11).

(2) Националната опера и балет е правен следбеник на ООЗТ Опера со број на регистрација во надлежниот регистарски суд 1-592-3-0-0, ООЗТ Балет, бр. 1-592-4-0-0 и ООЗТ Сценска техника, бр. 1-592-2-0-0 на РО Македонски народен театар од Скопје бр. 1-592-0-0-0, Кеј Димитар Влахов бб.

(3) Официјалното формирање на Македонскиот народен театар е извршено со Решението од 31 јануари 1945 година, донесено од Президиумот на АСНОМ.

Правна положба

Член 4

(1) Националната опера и балет е непрофитна национална установа од областа на културата.

(2) Националната опера и балет има својство на правно лице, запишано во Централниот Регистар на Република Северна Македонија.

(3) Во правниот промет со трети лица Националната опера и балет настапува во свое име и за своја сметка, а за своите обврски одговара со сите средства со кои располага и за целиот износ на обврските.

(4) Националната опера и балет може да го промени видот, називот и седиштето, како и да изврши статусни измени (спојување, припојување, поделба и издвојување) само по претходна одлука на Владата на Република Северна Македонија.

Печат и штембил

Член 5

(1) Во своето работење Националната опера и балет употребува печат и штембил.

(2) Печатот има форма на круг, со пречник од 40 мм по чија внатрешна страна, полукружно, со кирилско/латинско писмо е испишан текстот: „РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА НАЦИОНАЛНА ОПЕРА И БАЛЕТ – СКОПЈЕ, REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT, INSTITUCIONI NACIONAL OPERA DHE BALETI NACIONAL – SHKUP“, со зборот „СКОПЈЕ/SHKUP“ во долниот дел на печатот, а во средината - грбот на Република Северна Македонија.

(3) Штембилот е правоаголен, со димензии: должина 65 мм и ширина 40 мм, над испишаниот текст стои грбот на Република Северна Македонија и со текст испишан на кирилско/латинско писмо, под грбот се наоѓа текстот кој гласи: „РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT“, под кој со големи букви следи текст: „НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА, INSTITUCIONI NACIONAL“, под кој со големи букви следува текстот: „НАЦИОНАЛНА ОПЕРА И БАЛЕТ – СКОПЈЕ, OPERA DHE BALETI NACIONAL – SHKUP“. Во средината има ознака: „Бр./Nr. ____.“ На долниот раб се наоѓа линија за означување на датумот: _____, под која стои зборот: „СКОПЈЕ/SHKUP“.

(4) Печатот и штембилот од ставовите (2) и (3) на овој член ги чува и употребува овластено лице, задолжено за водење на архивата со решение од директорот на Националната опера и балет.

(5) Лицето од ставот (4) на овој член и директорот на Националната опера и балет се одговорни за правилното чување и употребата на печатот и штембилот од ставовите (2) и (3) на овој член.

(6) Начинот на употребата, чувањето и ракувањето со печатот и штембилот од ставовите (2) и (3) на овој член се утврдува со одлука на Управниот одбор на Националната опера и балет.

Заштитен знак

Член 6

(1) Националната опера и балет има свој заштитен знак.

(2) Заштитниот знак на установата претставува стилизиран приказ на објектот на установата со текст: „Република Северна Македонија НАЦИОНАЛНА ОПЕРА И БАЛЕТ, Republika e Maqedonisë së Veriut OPERA DHE BALETI NACIONAL, Republic of North Macedonia NATIONAL OPERA AND BALLET“.

(3) Начинот и условите на користење на заштитниот знак од ставот (1) на овој член се утврдуваат со одлука на Управниот одбор на Националната опера и балет.

Застапување и претставување

Член 7

(1) Во правниот промет со трети лица, Националната опера и балет ја претставува и застапува директорот, без ограничувања.

(2) Друго лице може да ја претставува и застапува Националната опера и балет само врз основа на писмено овластување (полномошно), издадено од директорот.

(3) Во случаите од ставот (2) на овој член, полномошникот ја застапува и претставува Националната опера и балет во границите на даденото полномошно.

Овластени потписници на сметките

Член 8

(1) Националната опера и балет има буџетска сметка за единка корисник на Буџетот на Република Северна Македонија.

(2) Овластен потписник на Буџетската сметка на Националната опера и балет е директорот, без ограничување.

(3) Управниот одбор на Националната опера и балет може со одлука да определи втор потписник или повеќе други потписници на жиро-сметките, односно трезорските потсметки на Националната опера и балет.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, Управниот одбор на Националната опера и балет со истата одлука ги утврдува начинот на потпишувањето и евентуалните ограничувања на износите до кои тие потписници можат да потпишуваат.

II - ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Основна дејност

Член 9

(1) Дејност на Националната опера и балет е „изведувачка уметност“ со шифра 90.01.

(2) Дејноста од ставот (1) е од национален интерес.

(3) Во рамките на основната дејност, Националната опера и балет особено го врши следново:

- 1) Подготовка и изведба на оперски и балетски претстави, концерти и други музичко-сценски проекти,
- 2) подготовка и изработка на опрема за проекти од претходната алинеја;
- 3) аудио и видео снимање за свои потреби, како и за потребите на електронските медиуми;
- 4) издавање публикации, книги, носачи на звук, видео записи и други електронски записи од областа на оперско-балетската уметност;
- 5) изнајмување сценски простор, костими, декор и друга театарска опрема;
- 6) Врши и други работи согласно со закон и овој статут.

(4) Проширување на дејноста и други статусни промени на Националната опера и балет може да се направат со измена на овој статут и согласност од основачот односно Владата на Република Северна Македонија.

Дополнителна дејност

Член 10

Покрај основната дејност Националната опера и балет ги врши и следните дополнителни дејности:

- 58.11 издавање на книги
- 59.20 снимање на звучни записи и издавање на музички записи
- 58.19 други издавачки дејности.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТЕЊЕТО

Организациона поставеност

Член 11

(1) Работењето на Националната опера и балет се организира преку организациони единици и работни места во нивниот состав, кои поблиску се утврдуваат со Правилник за организација на работата и Правилник за систематизација на работните места.

(2) Со правилниците од ставот (1) таксативно се утврдува обемот, организацијата и природата на работните задачи во организационите единици, како и потребниот број извршители, за нивно извршување.

(3) Вршењето на работите на вработените како даватели на услугите во Националната опера и балет се уредува во согласност со Законот за културата, а вршењето на правните, сметководствено-финансиските, административно-стручните и општите работи се организира во организационите единици согласно со прописите за административни службеници и вработените во јавниот сектор и прописите од областа на културата.

IV - ОРГАНИ НА РАКОВОДЕЊЕ И УПРАВУВАЊЕ

1. Орган на раководење

Директор

Член 12

- (1) Орган на раководење на Националната опера и балет е директорот.
- (2) Директорот на Националната опера и балет ги врши следниве работи:
  - 1) Ја води работата на националната установа;
  - 2) Ја застапува установата и одговара за материјално-финансиското работење и за законитоста и економичноста на нејзината работа;
  - 3) Донесува годишна програма за работа на националната установа по претходна согласност на Управниот одбор;
  - 4) Ги извршува одлуките на Управниот одбор;
  - 5) Ја организира реализацијата на Годишната програма;
  - 6) Донесува акт за систематизација и организација на работните места;
  - 7) Донесува акти во врска со работниот однос на вработените согласно со закон;
  - 8) Формира уметнички совет и други советодавни тела (трајни и повремени), согласно со статутот;
  - 9) Склучува договор со кој ангажира надворешно лице како уметнички советник согласно закон, во рамките на одобрените средства за работа на Национална опера и балет;
  - 10) Поднесува годишен извештај за работа и финансиското работење на Национална опера и балет;
  - 11) Донесува годишен план за вработување за следната година по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и администрација и претходна согласност од Министерството за култура;

- 12) формира Комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинска неуредност или дисциплински престап;
- 13) Донесува решенија за дисциплински мерки согласно закон;
- 14) Донесува решенија за аудиција и реаудиција согласно закон;
- 15) Одобрува службени патувања во земјата и странство;
- 16) Раководи со организирањето и спроведувањето на подготовките за одбраната;
- 17) Се грижи за правилно и навремено информирање на вработените и јавноста;
- 18) Издава упатства и донесува наредби, решенија и други поединечни акти согласно со закон;
- 19) Обезбедува услови за непречен пристап и вршење на управен и инспекциски надзор, ревизија и друг вид контрола на работењето на Националната опера и балет од страна на надлежните органи и
- 20) Врши и други работи согласно со закон и овој статут.

Член 13

- (1) Директорот на Националната опера и балет се избира по пат на јавен оглас, што се објавува преку средствата за јавно информирање.
- (2) Директорот на Националната опера и балет се избира за време од четири години и може повторно да биде избран.
- (3) Огласот за директор го распишува Министерството за култура, согласно со општите услови утврдени со Законот за културата и посебните услови утврдени со овој Статут.
- (4) Министерот за култура го избира и разрешува директорот на Националната опера и балет најдоцна три месеци пред истекот на мандатот на претходниот директор.
- (5) Директор избран од редот на вработените лица во Националната опера и балет по истекот на мандатот или при престанок на мандатот, истиот се прераспоредува на работното место кое му мирува или на друго работно место соодветно на степенот на неговата стручна подготовка.

Член 14

- (1) За директор може да биде избрано лице кое ги исполнува следните општи услови утврдени со Законот за културата односно лицето треба:
  - 1) да е државјанин на Република Северна Македонија;
  - 2) во моментот на избирањето со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна или прекршочна санкција или забрана за вршење на професија, дејност или должност;
  - 3) да има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен високо образование од областа на хуманистички и општествени науки;
  - 4) да има минимум пет години работен стаж во областа на културата или пет години работно искуство на работи или проекти во областа на културата врз основа на склучени договори за дело;
  - 5) да има еден од следните меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
    - ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
    - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
    - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
    - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
    - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
    - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво B2 (B2).
- (2) Директорот кој е именуван во периодот од денот на влегувањето во сила на Законот за изменување и дополнување на Законот за културата („Службен весник на

Република Македонија бр. 11/18) до 1 септември 2018 година, е должен да го исполни условот за познавање странски јазик најдоцна во рок од една година од денот на неговото именување.

(3) На директорот кој нема да го исполни условот за познавање странски јазик во рокот утврден во став (2) на овој член му престанува мандатот.

Член 15

Директорот на Националната опера и балет е должен на секои шест месеци да доставува извештај до министерот за култура на начин утврден со Законот за културата.

Член 16

Директорот доколку утврди неправилности во работата на Националната опера и балет должен е да превземе мерки за отстранување на тие неправилности, а по потреба може да формира стручна комисија за разгледување на одреден случај.

Член 17

Директорот на Националната опера и балет може да биде разрешен и пред истекот на мандатот за кој е избран во случаи утврдени со закон.

Член 18

(1) Во случај кога не е избран директор или предвреме му престанал мандатот, министерот за култура, именува вршител на должноста директор на Националната опера и балет без објавување на оглас, од редот на вработените на Националната опера и балет.

(2) Вршителот на должноста ги има сите права и обврски на директор на Националната опера и балет.

(3) Вршителот на должноста директор се именува за време до изборот на директор на Националната опера и балет а најдолго за шест месеци.

2. Орган на управување

Управен одбор

Член 19

(1) Орган на управување на Националната опера и балет е Управниот одбор.

(2) Управниот одбор на Националната опера и балет го сочинуваат 5 преставници кои ги именува и разрешува министерот за култура, од кои двајца се преставници од редот на истакнати поединци од областа на културата, еден е од локалната самоуправа и двајца преставници од вработените на Националната опера и балет.

(3) Претседателот и членовите на Управниот одбор на Националната опера и балет се именуваат за време од 4 години и може повторно да бидат именувани.

(4) На претседателот и на членовите на Управниот одбор на Националната опера и балет им следува соодветен надоместок што го определува министерот за култура.

Член 20

(1) Со работата на Управниот одбор раководи претседателот на Управниот одбор.

(2) Управниот одбор работи и одлучува на седници со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

(3) Членовите и претседателот се должни да присуствуваат на седниците на Управниот одбор.

(4) За својата работа, Управниот одбор е одговорен пред Министерот за култура.

Член 21

(1) Управниот одбор на националната установа:

- 1) Донесува статут;
- 2) Ги утврдува политиката и принципите за развој и работа на установата;
- 3) Дава согласност на годишната програма на установата по предлог на директорот;
- 4) Го усвојува годишниот извештај за работата на установата по предлог на директорот;
- 5) Дава согласност на актот за организација на работата и систематизација на работните места на установата;
- 6) Донесува документи за финансиското работење на установата, согласно со прописите за материјално и финансиско работење;
- 7) Одлучува во втор степен за решенија што ги донесува директорот за правата и обврските на вработените од работен однос, за аудиција/реаудиција и за дисциплински мерки и други решенија, согласно закон;
- 8) Дава образложен предлог на министерот за култура за разрешување на директорот;
- 9) Донесува деловник за својата работа;
- 10) Го следи остварувањето на годишната програма за работа на националната установа;
- 11) Донесува правилник за формата и содржината на јавниот оглас и на пријавата за вработување, начинот на спроведување на аудицијата, како и начинот на бодување во зависност од категоријата и нивото на работно место за кое е објавен јавниот оглас, по предлог на директорот;
- 12) Донесува правилник за формата и содржината на интерниот оглас, како и на пријавата за унапредување, начинот на спроведување на селекцијата за унапредување, начинот на спроведување на реаудицијата, како и начинот на нивно бодување, по предлог на директорот;
- 13) Донесува правилник за поблиските критериуми за спроведување на оценувањето на давателите на јавни услуги во културата согласно законот за културата член 77-к став (2), висината на паричната или друг вид материјална или нематеријална награда, намалувањето на плата или распоредување на работно место на пониско ниво, по предлог на директорот;
- 14) Донесува други акти согласно со овој статут и со закон;
- 15) Еднаш годишно доставува извештај за својата работа до Министерството за култура и
- 16) Врши други работи утврдени со закон и статут.

Член 22

Претседателот и членовите на Управниот одбор можат да бидат разрешени пред истекот на мандатот доколку работат спротивно на закон или установата не ја остварува својата функција.

Член 23

Начинот на работата, одлучувањето, правата и должностите на Управниот одбор, како и постапката и условите за предвременно разрешување на претседателот и членовите се регулираат со Деловник за работа на Управниот одбор.

1. Стручни тела

Уметнички совет

Член 24

(1) За разгледување на определени прашања од стручен карактер, директорот на Националната опера и балет може со решение да формира уметнички совет.

(2) Со решението од став (1) на овој член се определува составот и делокругот на работа на уметничкиот совет.

(3) Со седниците на уметничкиот совет претседава директорот на Националната опера и балет.

Член 25

(1) По потреба, директорот може да основа стручни и советодавни комисии и други работни тела.

(2) Мандатот и делокругот на членовите на комисијата трае 2 години.

(3) За член на Комисијата едно лице може да биде избрано повеќе пати.

(4) Комисијата за својата работа одговара пред директорот на Националната опера и балет и е должна да му поднесува извештај.

V –РАБОТНИ ОДНОСИ

Член 26

(1) На правата, обврските и другите прашања од областа на работните односи на вработените во Националната опера и балет се применуваат одредбите од Законот за културата и прописите за јавната администрација, за работните односи и колективните договори склучени во согласност со закон.

VI - ОПШТИ АКТИ

Други општи акти

Член 27

(1) Одредени прашања од работењето на Националната опера и балет поблиску се уредуваат со правилници и други општи акти, во согласност со закон и овој статут.

(2) Во смисла на став (1) на овој член, во Националната опера и балет се донесуваат особено:

- 1) Правилник за организација на работата и Правилник за систематизација на работните места;
- 2) Годишен план за вработување согласно закон;
- 3) Правилник за формата и содржината на јавниот оглас и на пријавата за вработување, начинот на спроведување на аудицијата, како и начинот на бодување во зависност од категоријата и нивото на работно место за кое е објавен јавниот оглас;
- 4) Правилник за формата и содржината на интерниот оглас, како и на пријавата за унапредување, начинот на спроведување на селекцијата за унапредување, начинот на спроведување на реаудицијата, како и начинот на нивно бодување;
- 5) Правилник за поблиските критериуми за спроведување на оценувањето на давателите на јавни услуги во културата согласно законот за културата член 77-к став (2), висината на паричната или друг вид материјална или нематеријална награда, намалувањето на плата или распоредување на работно место на пониско ниво;
- 6) Правилник за стручно усовршување;
- 7) Правилник за заштита при работа;

- 8) Правилник за заштита од пожар;
- 9) План за заштита и спасување;
- 10) Деловник за работа на Управниот одбор;
- 11) Други акти кои произлегуваат од овој статут или закон.

(3) Актите на Национална опера и балет мора да бидат во согласност со Уставот, важечките законски, подзаконски прописи и овој Статут.

Член 28

(1) Националната опера и балет е должна на својата веб страница да ги објавува проектите кои се реализираат во тековната година.

(2) Националната опера и балет во првиот квартал од тековната година за претходната година доставува извештај до Министерството за култура за реализацијата на годишната програма, кој содржи наративен приказ за реализација на програмата, спецификација за вкупно потрошените средства, договори, сметки, фактури и конечен финансиски план со сите износи на потрошени средства и извори на финансирање.

(3) Националната опера и балет на својата веб страница, во првиот квартал во тековната година за претходната година, го објавува извештајот за реализацијата на годишната програма.

Член 29

Статутот на Националната опера и балет и другите општи акти што ги донесува Управниот одбор на Националната опера и балет се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Член 30

(1) Иницијатива за донесување на нов Статут или измени и дополнување на истиот може да поднесе:

1.Најмалку една третина од вкупниот број членови на Управниот одбор на Национална опера и балет и

2.Директорот на Национална опера и балет.

(2) Иницијативата од став (1) на овој член, во писмена форма се доставува до Управниот одбор на Националната опера и балет.

(3) Управниот одбор е должен да ја разгледа иницијативата и по истата да донесе соодветна одлука.

(4) Одлуката од ставот (3) на овој член се доставува до подносителот на иницијативата.

Член 31

Измена и дополнување на Статутот и другите општи акти се врши по иста постапка, како и за нивното донесување.

Член 32

Сите општи акти што се донесуваат во Националната опера и балет се објавуваат на огласна табла, а влегуваат во сила осмиот ден од денот на објавувањето.

VII – КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ, ПРАШАЊА ПОВРЗАНИ СО ОДБРАНАТА, ВОЕНА И ВОНРЕДНА СОСТОЈБА И ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Класифицирани информации

Член 33

(1) Класифицирана информација е информација која се заштитува од неовластен пристап или употреба и која се определува со степен на класификација согласно со закон.

(2) За класифицирани информации се сметаат документи и податоци кои:

- надлежен орган ги прогласил за класифицирана информација;
- како доверливи надлежен орган му ги соопштил на Националната опера и балет
- во врска со одбраната се означени како класифицирани информации.

(3) Класифицирана информација претставуваат и документи кои се определени со прописите, а кои Управниот одбор ги прогласил за класифицирана информација.

(4) Документите и податоците што се сметаат за класифицирана информација се должни да ги чуваат сите работници на Националната опера и балет, додека се во работен однос, и по престанувањето на работниот однос во рок од три години.

(5) Документите и податоците што претставуваат класифицирана информација не можат да се даваат на увид без одобрение на директорот на Националната опера и балет.

Член 34

(1) Класификацијата на информациите се врши според нивната содржина од овластено лице, согласно законските прописи.

(2) Информациите кои не се наменети за јавна употреба, а со чие откривање би се намалила ефикасноста на работењето на Националната опера и балет добиваат ознака „за ограничена употреба“.

Член 35

(1) Критериумите, мерките и активностите за заштита и користење на класифицираните информации се определени согласно закон и Планот за заштита на класифицираните информации за вонредни состојби.

(2) Националната опера и балет е должна да создаде услови неопходни за заштита на класифицирани информации и да преземе мерки за елиминирање на негативните последици, ако дојде до откривање на класифицираните информации.

(3) За ефикасно и координирано извршување на правата и обврските кои се однесуваат на класифицираните информации во Националната опера и балет, се определуваат овластени лица кои треба да поседуваат безбедносен сертификат, кој им се издава за соодветен степен на класифицирана информација, согласно принципот „потребно е да се знае“.

(4) За давање на документи и податоци кои што се прогласени за класифицирани информации на трети лица, се води посебна евиденција, во која се евидентираат: името и презимето на лицето и називот на органот на кои им се соопштени податоците, односно им се дадени документите, видот на податоците, формата во која се соопштени и за каква цел и по чие барање се дадени.

(5) Евиденцијата од став (1) на овој член се смета доверлива и се чува на посебно безбедно место, во просториите на Националната опера и балет.

Прашања поврзани со одбраната

Член 36

(1) Класифицирана информација претставуваат податоците во документите од значење на одбраната.

(2) На документите кои претставуваат класифицирана информација, во зависност од нивното значење, во горниот десен агол им се става зборот „ОДБРАНА“, а под него им се одредува еден од следните три степени на тајност: „строго доверливо“ „доверливо“ или „интерно“.

Член 37

Националната опера и балет изготвува документи, се организира и спроведува подготовки за одбрана, заштита, спасување и управување со кризи, согласно со закон.

Член 38

Националната опера и балет во соработка со Министерството за култура, го врши финансирањето на подготовките за одбрана, заштита, спасување и управување со кризи.

Член 39

По барање на Министерството за одбрана на Република Северна Македонија, Националната опера и балет е должна да врши услуги кои се од посебно значење на одбраната.

Воена и вонредна состојба

Член 40

(1) Во воена или вонредна состојба, Националната опера и балет презема мерки за заштита и спасување на вработените и корисниците на услуги, кои ќе се затекнат во просториите на установата и нејзините објекти, како и спроведување на посебни мерки за заштита на материјалните добра и документите, материјалите и податоците кои претставуваат класифицирана информација и друга тајна.

(2) Вработените се должни во случај на воени конфликти или во случај на вонредна состојба заради природни непогоди и други несреќи, да се грижат за имотот на Националната опера и балет. Задачите и обврските на вработените во вакви услови се определени согласно законот.

Член 41

Во делот на одбраната во Националната опера и балет директно се применуваат законските и подзаконските прописи од оваа област.

Заштита на лични податоци

Член 42

(1) При извршувањето на работните обврски, Националната опера и балет има потреба од користење на личните податоци за вработените во Национална опера и балет и посетителите на Националната опера и балет, кои се користат согласно прописите за заштита на личните податоци.

(2) Личните податоци за вработените во Националната опера и балет се собираат, обработуваат и доставуваат на трети лица согласно со закон, заради остварување на правата и обврските од работниот однос или во врска со работниот однос.

(3) Личните податоци за надворешните лица во Националната опера и балет се собираат, обработуваат, употребуваат и по потреба доставуваат до надлежни органи, со цел за заштита на сопственоста на имотот, културното наследство и другите материјални вредности кои се наоѓаат во Националната опера и балет.

Член 43

Личните податоци за вработените во Националната опера и балет и надворешните лица, може да ги собира, обработува, употребува и доставува на трети лица, само директорот на Националната опера и балет и од него овластени лица.

Член 44

Заштитата на личните податоци се врши согласно со законските и подзаконските прописи и општите акти на Националната опера и балет.

VIII - ЕВИДЕНЦИЈА

Член 45

- (1) Националната опера и балет е должна:
  - да води матична книга на претставите,
  - да води евиденција на критичките написи, рецензии и белешки за премиерите и за дејност на установата и збирка на работни програми и годишници;
  - да води прегледи и збирки на написи на добиените награди и трофеи за ансамблите и поединци;
  - да чува дискомагнетофонски записи, сценско-костимографски скици и макети, плакатотека и фототека;
  - да води и чува досиеа за уметнички персонал (врвни, истакнати и првенци);
  - да води и чува досиеа на претстави.
- (2) Националната опера и балет може да води и друг вид евиденција и документација на материјал што произлегува од неговата дејност, а во согласност со законските прописи, овој статут и актите на Националната опера и балет.

IX - ФИНАНСИРАЊЕ

Извори на средства

Член 46

- (1) Средствата за работа на Национална опера и балет се обезбедуваат од:
  - Буџетот на Република Северна Македонија, на начин и во постапка утврдени со Законот за културата и прописите за буџетско финансирање;
  - Сопствени приходи од вршење услуги од нејзина надлежност;
  - Донации на меѓународни организации или други домашни и странски правни и физички лица и
  - Спонзорства, подароци, завештанија и други извори утврдени со закон.
- (2) Сопствените приходи во смисла на став (1) алинеја 2 на овој член се обезбедуваат од:
  - Влезници;
  - Продажба на книги и друг вид публикации, сувенири, копии на предмети, ракотворби и слични предмети поврзани со дејноста на установата;
  - Приходи од други видови на договорни активности.
- (3) Висината на цената на услугите во смисла на став (2) на овој член ги утврдува Управниот одбор на Националната опера и балет со одлука, со која се определува видот на услугата и надоместокот за нејзино извршување (ценовник).

X – ИНФОРМИРАЊЕ

Известување на вработените

Член 47

- (1) Известувањето на вработените во Националната опера и балет се врши на начин достапен на секој работник.
- (2) Известувањето во смисла на став (1) на овој член се врши преку огласна табла и непосредно од страна на раководните работници.

(3) На огласна табла се објавуваат општите акти на Националната опера и балет, поединечните акти на Управниот одбор на Националната опера и балет и на директорот на Националната опера и балет, соопштенија и други пишани акти.

(4) Раководните работници се должни редовно да ги информираат вработените за работењето на Националната опера и балет и постигнатите резултати, за актуелните состојби и отворените прашања, претстојните активности и слично, што се од интерес на вработените.

(5) На барање, секој вработен може да оствари увид во службената документација со одобрение на директорот на Националната опера и балет со исклучок на документите што претставуваат класифицирани информации, заштитени лични податоци или се означени со друг вид и степен на тајност согласно со закон.

Известување на јавноста

Член 48

(1) Националната опера и балет ја известува јавноста за своето работење преку средствата за јавно информирање и во согласност со прописите за слободен пристап до информации од јавен карактер.

(2) Известувањето во смисла на став (1) на овој член се врши преку посебни соопштенија, платени огласи, написи, разговори, учество во специјални емисии на електронските медиуми и слично.

(3) Известувањето на јавноста се врши и преку една или повеќе интернет страници на установата.

(4) Одговорно лице за давање информации на јавноста е директорот на Националната опера и балет или лицето што тој ќе го овласти во согласност со прописите за слободен пристап до информации од јавен карактер.

XI - ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

Работно време

Член 49

(1) Работното време на Националната опера и балет го определува Управниот одбор на Националната опера и балет со одлука, доколку со закон не е поинаку определено.

(2) Во оправдани случаи, по потреба, Управниот одбор на Националната опера и балет може со одлука да определи поинакво работно време за одделни објекти, проекти, програми, акции или други активности, различно од работното време определено во смисла на став (1) на овој член.

Штрајк

Член 50

Неопходното ниво на процесот на работа во услови на штрајк се утврдува со одлука на Управниот одбор на Националната опера и балет во согласност со закон и колективен договор.

Имот на установата

Член 51

(1) Националната опера и балет има на користење/владение недвижен имот кој е во државна сопственост и тоа:

- Простории во зграда број 1, на адреса Бул. Гоце Делчев бр. 4, лоцирани на КП бр. 9505, со вкупна површина од 28.003 м² запишани во имотен лист бр. 40986, КО Центар 1, со намена зграда за култура, уметност и информации.

(2) За движниот и недвижниот имот на Националната опера и балет се води книговодствена евиденција и истиот се користи во согласност со прописите за располагање и користење со ствари во државна сопственост.

XII - ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Усогласување на работата

Член 52

(Член 52 од Статутот со архивски број 01-245/3 од 27.01.2016)

МОБ ќе ја усогласи својата работа со одредбите на овој Статут во рок од еден месец од неговото влегување во сила.

Донесување на општите акти

Член 53

(Член 53 од Статутот со архивски број 01-245/3 од 27.01.2016)

(1) Правилникот за организација на работата и Правилникот за систематизација на работните места, усогласени со овој Статут, ќе се донесат во рок од еден месец од влегувањето во сила на овој Статут.

(2) Другите општи акти од член 29 став (2) и став (3) на овој Статут ќе се донесат во рок од три месеци од влегувањето во сила на овој Статут.

Престанување на постојниот статут

Член 54

(Член 54 од Статутот со архивски број 01-245/3 од 27.01.2016)

Со влегувањето во сила на овој Статут престанува да важи Статутот на МОБ бр.01-3274/4 од 22.06.2004 година, и измените бр. 01-443/2 од 12.02.2010 и 01-1593/5 од 29.04.2013 година.

Влегување во сила на овој Статут

Член 55

Овој статут влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето на огласната табла на Националната опера и балет, а ќе се објави веднаш по добивањето на согласност од министерот за култура.

**Претседател на Управен одбор,
Сања Шуплевска**